

Міністерство освіти і науки України
Київський національний лінгвістичний університет
Кафедра англійської філології і філософії мови

Курсова робота

на тему: Особливості функціонування емоційно забарвленої лексики в
українськомовних і англійськомовних піснях про кохання

Студентки групи Па 10-20
факультету германської філології і перекладу
денної форми здобуття освіти

035 Філологія

КАБАНЕЦЬ СОФІЇ ЄВГЕНІВНИ

Науковий керівник:

кандидат філологічних наук,

доцент

АНДРУЩЕНКО ПРИНА ОЛЕКСАНДРІВНА

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

Київ 2023

Ministry of Education and Science of Ukraine
Kyiv National Linguistic University
Department of English Philology and Philosophy of Language

Term Paper

Peculiarities of the functioning of emotionally colored vocabulary in
Ukrainian and English love songs

SOFIA KABANETS

Group Pa 10-20

Germanic Philology and Translation Faculty

Research Adviser

Assoc. Prof.

PhD (Linguistics)

ANDRUSHENKO I. O.

Kyiv 2023

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ФЕНОМЕНУ ЕМОЦІЙНО-ЗАБАРВЛЕНОЇ ЛЕКСИКИ	8
1.1 Емоційно-забарвлена лексика, її види та функції	8
1.2. Основні поняття та засоби емоційно-забарвленої лексики української мови	10
1.3. Основні поняття емотивної лексики, засоби мовної експресії англійської мови	14
Висновки до Розділу 1.....	16
РОЗДІЛ 2. РЕЗУЛЬТАТИ АНАЛІЗА ФУНКЦІОНУВАННЯ ЕМОЦІЙНО-ЗАБАРВЛЕНИХ СЛІВ У ТЕКСТАХ УКРАЇНСЬКОМОВНИХ ТА АНГЛІЙСЬКОМОВНИХ ПІСЕНЬ ПРО КОХАННЯ.....	19
2.1. Використання емоційно-забарвленої лексики на позначення емоцій та почуттів в україномовних піснях про кохання.....	19
2.2. Використання емотивів в англійськомовних піснях про кохання.....	34
Висновки до Розділу 2.....	29
ВИСНОВКИ.....	32
РЕЗЮМЕ.....	35
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	36
ДЖЕРЕЛА ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ.....	39

ВСТУП

У повсякденному житті ми постійно спілкуємося з іншими людьми, ділимося думками, почуттями, обговорюємо події, які з нами трапилися. При цьому, люди (мовці) шукають різні засоби вираження свого мовлення. Найчастіше цими засобами є емоційно-оцінні та емоційно-забарвлені слова.

Емоційно-забарвлена лексика – це лінгвістичний феномен, особливий компонент, за допомогою якого виражається психічний стан мовця, його ставлення до предмета, об'єкта, адресата мовлення, тобто все те, що складає мету емотивної функції слова (Стадній: 2010, 321).

Отож, бачимо, що лексичний склад мови – різноманітний. Але саме емотивна лексика зі своїми засоби мовної експресії дозволяє не лише передавати певні думки, висловлювати свої почуття, а й виділити та надати образності сказаному, підсилити емоцію.

Широке вживання емоційно-забарвленої лексики властиве саме пісні. Як відомо, пісня служить людям не тільки для вираження думки, але й для вираження суб'єктивного ставлення до висловленого почуття, оцінки, волі, емоції. Емоції, воля та оцінки - фактори у розумінні людиною дійсності. Пісні впливають на формування людської думки, оскільки вони є мовленнєвою діяльністю, що має експресивний характер і відображається у використанні різних мовних засобів. Це прояв експресивної функції мови. Експресивна функція мови – це вміння висловлювати емоційний стан того, хто співає, або говорить, його суб'єктивне ставлення до предметів і явищ діяльності.

Пісенні тексти є одним з найпоширеніших способів влучно висловити почуття з допомогою емоційно-забарвленої лексики. Через проспівування пісень відбувається «вихід» емоції.

У наш час проблеми мовної експресії, виражальних засобів мовлення – основні для лінгвостилістики, лінгвопоетики, лінгвістики тексту, лінгвоаналізу та інших лінгвістичних дисциплін. Пісні, зокрема ті, що

присвячені коханню, відображають реальність з великою виразністю, використовуючи образи та насиченість. Саме тому емоційно-забарвлена лексика (у нашій роботі – лексика українськомовних та англійськомовних) пісень про кохання й зумовила **актуальність дослідження**.

До категорії емоційно-забарвленої лексики української мови науковий інтерес виявляли Н. Руда, Г. Семеренко та інші. Значний внесок у розвиток досліджень про словотворчі засоби вираження емоційно-експресивної лексики зробили такі українські вчені: Л. Шуляк, О. Бондар, Г. Сагач. Серед науковців, які займалися питанням мовної експресії англійської мови, варто виділити вчених А.А. Калита, О.Кондратьєва, І.Шахновська, І. В. Арнольд, В.А. Чабаненко та ін.

Маловивченими залишаються питання щодо особливостей функціонування емоційно-забарвленої лексики та засобів, з допомогою яких виражається мовна експресія, у текстах пісень про кохання.

Мета роботи полягає у вивченні емоційно-забарвленої лексики в українськомовних та англійськомовних піснях про кохання шляхом встановлення особливостей її функціонування на різних мовних рівнях.

Реалізація зазначеної мети передбачає розв’язання таких основних **завдань**:

- визначити теоретичні засади дослідження експресивності в українських та англійських піснях;
- розглянути поняття емоційно-забарвленої лексики в обох мовах;
- дослідити засоби, які виражають мовну експресію, на різних мовних рівнях в текстах українських та англійських піснях про кохання;
- проаналізувати функціонування емоційно-забарвлених слів текстах україномовних та англомовних пісень про кохання.

Об’єктом дослідження є українськомовні та англійськомовні пісні про кохання.

Предметом дослідження є емоційно-забарвлена лексика українськомовних та англійськомовних пісень про кохання.

Матеріалом дослідження слугували українські та англійські пісні про кохання.

Методи дослідження. Для проведення досліджень використовуються загальнонаукові та спеціальні методи наукового пізнання, які становлять методологічну основу дослідження. У роботі використані загальні методологічні принципи: метод аналізу (в тому числі логіко-семантичний аналіз), метод порівняння та спостереження. За допомогою методів порівняння, аналізу та спостереження визначено сутність і зміст понять: емоційно-забарвлена лексика, експресивність, експресія, засоби мовної експресії (на фонетичному рівні; на рівні морфем (частин слова), в тому числі словотвірних засобів; на лексико-фразеологічному рівні; на рівні синтаксису та стилістики).

Серед спеціальних лінгвістичних методів було обрано для дослідження нашої теми структурний метод. Адже це метод синхронного аналізу мовних явищ, який найкраще підходить для досліджень зв'язків і відношень між мовними елементами в українській та англійській мовах.

Новизна наукової роботи насамперед визначається тим, що вчені не займалися вивченням функціонування емоційно-експресивної лексики саме в українських та англійських піснях про кохання. Порушена проблема для всебічного висвітлення потребує подальших досліджень, присвячених детальному аналізу експресивних засобів різних мовних рівнів у текстах пісень, а також наукових розв'язок, які б ставили за мету встановити взаємозв'язок між жанрово-тематичною основою фольклорного твору та мовними засобами, тому що, наприклад, пісні про щасливе та нещасливе кохання безперечно відрізняються засобами та способами виразності мови.

Практичне застосування. Результати дослідження частково або повністю можуть бути використані у спецкурсах та спецсемінарах, при написанні курсових та дипломних робіт.

Структура та обсяг. Склад роботи: вступ, два розділи, які містять п'ять підрозділів, висновки до роботи, список використаних джерел, додатки. Повний обсяг роботи складає 71 сторінку, з них основний текст – 27 сторінок, список використаних джерел (26 найменувань) – 2 сторінки, 32 сторінки додатків.

РОЗДІЛ 1.

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ФЕНОМЕНУ ЕМОЦІЙНО-ЗАБАРВЛЕНОЇ ЛЕКСИКИ

1.1. Емоційно-забарвлена лексика, її види та функції

Лексика сучасної мови за емоційним забарвленням поділяється на дві групи: нейтральну та емоційно-забарвлену.

Нейтральна лексика – це слова, які вживає людина щодня. Стилiстично нейтральна лексика називає: 1. предмети; 2. людей за статтю та їхніми родинними стосунками; 3. частини тіла; 4. погодні явища; 5. тварин, пташок, комах; 6. предмети побуту; 7. ознаки предметів, дій та станів; 8. числа.

Емоційно-забарвлена лексика – це слова, які мають негативну або позитивну емоційність у своєму значенні.

Емоційна лексика називає: почуття (радість, сум); позитивну чи негативну оцінку явища (яскравий, жахливий); поетичні вислови (ясночолій, сизокрилий); слова в переносному значенні (ліс дримає); слова зі -копестливими чи згрубілими суфіксами (смачненький, голосяра); порівняння (дівчинка, як сонечко, усміхається); лайливі слова (хай вам грець!); вигуки (ай! ого!); фразеологізми (душа не на місці, на сьомому небі від щастя).

Отож, виділимо групи слів які включає в себе емоційна лексика:

- називають емоції та почуття людини;
- які відтворюють різні вираження емоцій та почуттів людини (слова, оціночної лексики, що описують специфіку поведінки в певному емоційному стані);
- набувають емотивного забарвлення у контексті.

Слова, які в основному виражають почуття, такі як радість, захоплення, ніжність, незадоволення, обурення, глузування та інші, тому що вони мають оцінно-експресивну функцію. Вони використовуються для опису почуттів і

передачі емоційних відтінків при оцінці явищ, подій та людей, називають експресивами (експресемами).

Так само, ці слова також здатні виражати належність до певної групової сфери їх використання. Ці соціально позначені одиниці в мові називають стилістемами. Однією з їх особливостей є наявність стилістичного значення, яке додається до лексичного та граматичного значень і свідчить про використання слова в певному функціональному стилі мови.

Крім цього, зауважимо, що на думку вченої І. Арнольд, емоційно-забарвлена лексика є явищем не тільки маркованим, але й певним чином мотивованим. Після проведення аналізу засобів вираження лексичної експресивності було виявлено, що цей явище можна класифікувати за такими типами мотивації: 1. фонетичний, 2. словотвірний, 3. лексичний, 4. семантичний. У свою чергу, ці одиниці беруть до свого складу компоненти з трьох рівнів мови: фонетичного, морфологічного та лексико-семантичного (Арнольд: 1981).

У кожного виду мотивації є свої способи виразності слів, які включають такі елементи: фонетичні (повтори звуків, пароніми, алітерація, фонетична екзотика, звуконаслідування, специфічні звукосполучення), лексичні (антоніми, омоніми, синоніми, запозичення, використання іншомовних слів, новітні слова та застарілу лексику, терміни, розмовна лексика, жаргон, діалектні вирази, арготизми), фразеологічні (фразеологізми та ідіоматичні вирази), словотвірні (префікси та суфікси з оціночним значенням, складання слів), морфологічні (іменники загального роду з експресивним значенням, ступені порівняння прикметників, слова, що передають стан та наказові форми, експресивні можливості часток, вигуків та їхніх форм), синтаксичні (речення з питальним, окличним та спонукальним змістом, звертання, вставні, вставлені та приєднувальні конструкції, конструкції з чужим мовленням та діалогами, набір однорідних членів

речення, обірвані або незакінчені речення, паралельні конструкції, схожі на афоризми).

Інша справа – це класифікація. Так як, типологія емоційно-забарвленої лексики ще не має чітко визначених принципів поділу, тому вона не розроблена ні на загальному, ні на внутрішньому рівнях.

На думку вчених, основна причина віднесення певного слова до категорії емотивних полягає у його зовнішній ознаці - формальних ознаках. Якщо слово виражає або може виражати типізовані емоції, іншими словами, може бути використане для вираження емоцій, то його вважають емотивним. Треба врахувати, що емотив має дві аспекти: з одного боку, це вираження емоції мовцем, а з іншого боку - виклик емоцій у сприймаючої сторони.

Слова, які містять в собі певну оцінку зазначених ними явищ і їх лексичне значення відображає емоційний забарвлення, називають емотивною лексикою за лінгвістичними термінами. Слова, які у своєму предметно-логічному значенні передають поняття про емоції, входять до складу лексики емоцій. Емоційна лексика включає також слова, які мають виражену чуттєвість. (Вольф: 2002, 289)

Розглядаючи негативні емоції, можна виокремити дві категорії емоційних слів: 1) слова, які описують емоційні стани; 2) слова, чиє семантичне значення включає обов'язковий емоційний компонент, який є необхідною складовою основного предметно-логічного змісту.

Отже, короткий аналіз особливостей емоційно-забарвленої лексики дозволяє зробити такий висновок щодо їх функцій.

Емоційно-експресивна лексика як образотворчий засіб формує в першу чергу образ автора твору, представляють його почуттєві стани, бажання будити аналогічні наміри у слухачів (читачів), спонукати їх до активного, небайдужого сприймання зображуваних фрагментів до національної картини світу (Бойко: 2014).

Також емоційно-забарвлені слова впливають на емоційну сферу реципієнта та допомагають змінювати емоційно-оцінний відтінок контексту, що виникає у мовленнєвих ситуаціях. Вони можуть посилювати, послаблювати або коригувати емоційну чуттєвість повідомлення.

Експресиви - це активні засоби які розрізняють мовлення персонажів, які формуються у використанні специфічних інформаційних кодів, що вирізняють образ від інших. Вони дозволяють створити широкий спектр стилістичного увиразнення концептів, які мають експресивну орієнтацію. (Бойко: 2002).

У межах художніх текстів, в тому числі пісень, експресиви реалізують функцію виразно-зображальної мови, яка надає тексту свіжість, яскравість, жвавість та образність. Вони допомагають структурувати та компонувати емоційно-оцінний текстовий простір, підсилюючи ефект експресивності висловлювань. (Бойко: 2005).

Що стосується інших функцій емоційно-забарвленої лексики, то варто зазначити функцію впливу, яка проявляється, коли вираз емоцій має конкретну ціль. До того ж, до функцій емотивної лексики відноситься і функція оцінки. Завдяки використанню стилістично-маркованих засобів передачі експресивності автор надає тексту виразності, реалізуючи свої мовностилістичні наміри. Це дозволяє йому не лише висловлювати власні думки та переконання, описувати й емоційно оцінювати персонажів, об'єкти, події й ситуації, але й впливати на сприйняття своїх слухачів (читачів) до певної міри.

1.2. Основні поняття та засоби емоційно-забарвленої лексики української мови

Емоційно забарвлена лексика використовується для вираження наших емоційних відчуттів щодо певного предмету або проблеми. Вона містить

слова, які мають оцінний відтінок і можуть бути як позитивними, так і негативними.

У сучасній лінгвістиці визначення мовної експресії описується досить загальним способом. Воно охоплює сукупність семантико-стилістичних характеристик мовних одиниць, які дозволяють їм виступати як засоби індивідуального вираження мовця у спілкуванні, висловлюючи його ставлення до змісту або адресата мовлення. Ця експресивність притаманна одиницям на всіх рівнях мови.

Таке визначення надають автори енциклопедії «Українська мова»: це «властивість мовної одиниці підсилювати логічний та емоційний зміст висловленого, виступати засобом суб'єктивного увиразнення мови. Через експресивність виражальних засобів мовець передає своє ставлення і до повідомлення, і до адресата» (Українська мова: Енциклопедія, 2000).

Мовна (мовленнєва) експресія представляє собою складну стилістичну категорію, що базується на різноманітних психологічних, соціальних та мовних чинниках. Вона проявляється як посилювання виразності передаваної інформації та підвищення сили впливу мовлення (Чабаненко: 1993).

Як семантико-стилістична категорія, експресивність дійсно пов'язана з оцінністю, емоційністю та стилістичним визначенням, проте вона з цими поняттями не збігається. Експресивність включає в себе ці аспекти і представляє посилену виразність конкретного мовного знаку (Українська мова: Енциклопедія 2007).

Через те що експресивність може проявлятися на будь-якому рівні мови, логічним вирізняється упорядкування експресивних засобів за мовною структурою. Це передбачає розподіл на такі види експресивних засобів: фонетичні, лексико-семантичні, фразеологічні, словотвірні, морфологічні та синтаксичні. Українські пісні про кохання ілюструють різноманітні поєднання засобів експресивності на всіх рівнях мови.

Українська мова, є флективною мовою, яка будується утворенням значеннєвих відтінків переважно засобом суфіксації (Руда: 2013, 41). Найбільш продуктивний такий процес реалізовано у створенні вираження значення зменшуваності.

Звернемо увагу, що додавання демінутивних суфіксів може впливати на семантику слова, перетворюючи його значення на позитивне (мейоративне), негативне (пейоративне) або не надавати йому емоційного забарвлення взагалі. У текстах пісень негативні елементи майже не зустрічаються, оскільки вони не відповідають їхнім основним цілям або функціям, проте зменшувальні (демінутивні) суфікси можуть надавати слову позитивного чи пестливого значення, мати лише значення зменшення денотата (денотат – це понятійне ядро значення, позбавлене суб'єктивних відтінків, експресивно-стилістичного забарвлення).

Кандидат філологічних наук, доцент, дослідниця Л. Шутак поділяє демінутивні суфікси за співвідношенням об'єктивної зменшеності та оцінності на три групи (Шутак: 2002):

а) суфікси раціональної оцінки -ок, -ик (чол.рід), -к(а) (жін. рід), -ц(е) (серед. рід), є представниками значення зменшеності;

б) суфікси, які надають раціонально-емоційну оцінку, серед яких можна зазначити "чик", "ець", "к" (чоловічий рід), "иць", "ичк", "очк", "ачк", "ечк", (жіночий рід), "очк(о)", "ечк(о)", "ен'(а)", "а-/-ча" (середній рід);

в) варто зазначити суфікси, які надають пестливого відтінку оньк-, -ун'-, -еньк-, -ус' - (Шутак: 2002, 8).

Поміж одиниць, зазначених у текстах пісень, виокремлюємо демінутиви (зі значенням зменшення, до яких зараховуємо здебільшого одиниці з іменниковими дериватами). Цю групу утворюють іменники із суфіксом –к(а), виражені здебільшого лексемами жіночого роду. Напр.: іскорка (пісня 1), матінка (пісня 8), ластівонька (пісня 10).

Зрідка разом із значенням зменшеності лексеми з суфіксом –к(а) здобувають значення пестливого відтінку в пісні: матінка (пісня 8), нічки (пісня 4).

Зокрема, зафіксуємо суфікс *-ик*, визначений переважно іменниками чоловічого роду. Напр.: *Хрещатик* (пісня 3), *світанок* (пісня 5). Значення пестливого відтінку мовлення за такого словотворення є домінантним (Новохатько: 2016).

Отже, виявлено залежність семантики демінутивного (зменшувального) суфікса від використаного похідного (деривата). Більшість іменникових дериватів виражають зменшеність, тоді як прикметникові деривати виражають пестливість. У текстах українських пісень інколи використані демінутиви, значення яких змінилося через історичну спеціалізацію. Взагалі усі досліджені демінутивні одиниці утворювані синтетично, що підтверджує пріоритет такого способу словотвору в утворенні нових лексем.

У вивчених нами українських піснях про кохання, основним методом формування синтетичних слів є суфіксація. Однак, також спостерігається приклади префіксально-суфіксального словоутворення. Використання демінутивів в цих піснях виконує дві основні функції. По-перше, вони звертають увагу слухача на певний елемент тексту пісні. По-друге, вони передають потрібне відношення виконавця до персонажа.

1.3 Основні поняття емотивної лексики, засоби мовної експресії англійської мови.

У лексичному складі англійської мови емотивна лексика займає важливе місце, адже це лексика, за допомогою якої людина висловлює власні емоції та почуття через мовленнєві засоби. Також емоційно-забарвлені слова здатні викликати відповідний емоційний стан у носіїв. Отже, емотивно марковані слова слугують певним індикатором для оцінки оточуючого середовища.

Емотивність має важливе значення на різних рівнях мовної системи, включаючи фонологічний, лексичний, рівень речення та рівень тексту. На фонологічному рівні емотивність виражається через інтонацію, дозволяючи вимовити одне й те саме слово з різними емоційними відтінками, такими як любов, радість, гнів і т. д. На лексичному рівні емотивність виявляється у наявності лексем, що виражають емоції, а також специфічної експресивної лексики, що описує емоції. На рівні речення емотивність проявляється у наявності емотивних (експресивних) структур. На рівні тексту вона виявляється у структурно-семантичній організації висловлень, наявності специфічних емотивних одиниць тексту та лінгвостилістичній виразності. (Філімонова: 2007, 225).

Є кілька джерел емотивності тексту, і вони розглядаються вченими неоднаково. З одного боку, головною основою емотивності тексту є вживання емотивних мовних засобів, а з іншого боку - сам зміст тексту (Свідер: 2013, 277).

Емотивність визначається як лексична категорія. Лексичні емотивні одиниці класифікуються на такі, що описують, називають, та такі, що виражають емоції. До того ж, емоції можуть виражатися не лише прямими назвами, але й за допомогою опису фізичних відчуттів або дій, які виникають у особи під впливом емоцій. Зауважимо, що різні пласти англійської лексики володіють різною здатністю реалізації емоційного в мові, тому необхідно виокремлювати:

- Емотивну лексику, що має емоційну забарвленість або безпосередньо виражає емоції (в основі виділення такої лексики лежить їх особлива функція – вираження емоційного ставлення, що стає можливим унаслідок специфіки значення цих слів). Емотивна лексика це набір слів з вираженою емоційністю, які утворюють фонд лексичних емотивних засобів мови.

Також, емотивна лексика включає в себе слова, які мають конкретну оцінну семантику. Наприклад, це можуть бути закінчення слова з пестливим, грубим, зневажливим або неформальним відтінком. Переклад таких слів може бути складним, оскільки використання таких закінчень є незвичайним для англійської мови.

- Лексику емоцій, яка має предметно-лексичне значення, що передає поняття про емоції, але не безпосередньо виражають саме почуття. Замість цього вони передають логічну думку про почуття. Інакше кажучи, її знаки. Прикладом може бути використання слів, які відображають любов та ніжність, такі як: «*love*», «*darling*», «*honey*».

Відзначимо також, що лексичний запас англійської мови має не лише слова з яскраво вираженим стилістичним забарвленням, а й слова, чиї емоційні забарвлення слова виникають з його потенціалу набувати емоційні якості, які використовуються у конкретному контексті.

Можна упорядкувати традиційні мовні засоби для вираження емоцій на чотири типи:

- 1) Слова, які самі по собі мають емоційне забарвлення – афективи.
- 2) Вільні, контекстуально мотивовані способи вираження - вирази, що виникають в конкретному контексті і передають емоційний зміст.
- 3) Спеціальні слова, пов'язані з певними емоціями, схожі на вигуки.
- 4) Стійкі конструкції, де емоції виражені прямо, безпосередньо називаються.

Отже, огляд понять емотивність, емотивна лексика та засоби мовної експресії англійської мови дає можливість зробити такі узагальнення: експресивність означає, що вона може проявлятися на різних рівнях мови, починаючи з звуків і закінчуючи композицією цілого виразного фрагменту у тексті. Це дозволяє досліджувати емоційно-експресивну (емоційно-забарвлену) лексику в межах різних підрозділів мовознавчої науки (фонології, лексикології, фразеології, синтаксису, стилістики тощо) та

детально вивчати емотивні засоби відповідно до мовних рівнів та з урахуванням підтипів мовних засобів вираження емоцій, які пропонують вчені-мовознавці.

Висновки до розділу 1

На підставі аналізу наукової літератури зробимо висновок, що будь яка категорія, пов'язана з емоційно-забарвленою лексикою, становить складне багатоаспектне явище, що характеризується спрямованістю на людське буття. Наприклад, з емоційними реакціями особи саме емотивність, а оцінність - пов'язана з ціннісними орієнтаціями та іншими аспектами. При цьому, арсенал мовних категорій та одиниць є досить широкий. Це – експресивність і емотивність (властивості та одночасно – лексичні категорії), емотиви (емотивна лексика), емоційно-забарвлені лексеми, експресиви (експресеми), стилістеми тощо.

Емотивність тексту формується за допомогою емотивів - виражених або невиражених слів, словосполучень, речень, які відображають емоційні структури, переживані або створені автором під час творчого процесу. Комбінація емотивів у поетичному тексті спрямована на створення його емотивного твердження або основної емоційної ідеї.

Отже, враховуючи, що емотиви – це вислови, що відображають структуру системи позначень емоційних станів, включають «позитивну» або «негативну» оцінку, яка характеризує підклас слів, що називають емоції, незалежно від того, яким способом вони представлені.

Як уже зазначалось, емотиви поділяють на позитивні і негативні.

- Позитивні емоції виникають, коли ситуація відповідає правилам і цінностям, які відповідають світогляду даної особи. (віра, переконання, радість, захоплення, замилювання, задоволення, самовдоволення, утіха,

шанування, прихильність, довіра, ласка, любов, спокійна совість, подяка, легкість, безпека, покаяння, каяття совісті, й ін.).

- Негативні емоції виникають внаслідок незадоволення обставинами, що впливають на життєдіяльність конкретної особистості. Серед них можна виділити: журба, горе, досада, скорбота, смуток, тоска, відчай, засмучення, тривога, жах, переляк, страх, жалість, жаль, зневіра, образа, зневага, гнів, невдоволення, гординя, недобррозичливість, завидощі, недружелюбність, ревнощі, злість, сумнів, збентеження, розгубленість, стид, сором, почуття огиди тощо. Також можна віднести до негативних емоцій гнів, здивування, страждання, презирство, рішучість, лють, печаль, бажання, презирство, провина, сором/сором'язливість, інтерес та подив.

Варто наголосити, що у наукових дослідженнях емотивності та емоцій важливу роль завжди грає міжкультурний або емоційний концепт.

Де-факто, українці мають щире вдача та веселий характер. Часто закордонні співрозмовники вказують на стриманість та витримку як відмінну рису англійців. Ці та інші риси мають прямий вплив на прояв емоцій та відповідно використання емоційно-зabarвленої лексики. Використання лайливих слів може служити знаком розслабленості англійця у спілкуванні або у компанії. Одночасно, вживання некоректних слів здебільшого спостерігається в ситуаціях, коли висловлюють гнів та невдоволення. Таким чином, експресивні елементи, в розмовному стилі, переважно проявляються як прояв емоційного вираження. Мотивами використання експресивних засобів та власне емотивів у поетичному тексті є не тільки емоційна функція, а й естетична. Емотивна лексика формує так звані емотивні мережі, які за своєю структурою є такими ж складними, як і емоційні переживання людини.

РОЗДІЛ 2.

РЕЗУЛЬТАТИ АНАЛІЗА ФУНКЦІОНУВАННЯ ЕМОЦІЙНО-ЗАБАРВЛЕНИХ СЛІВ У ТЕКСТАХ УКРАЇНСЬКОМОВНИХ ТА АНГЛІЙСЬКОМОВНИХ ПІСЕНЬ ПРО КОХАННЯ

2.1. Використання емоційно-забарвленої лексики на позначення емоцій та почуттів в україномовних піснях про кохання

Хіба можна уявити Україну без пісні? Ймовірно, ні. Не дивно, що душа України відображена в радісній, щирій, іноді тихій і сумній пісні... Все наше життя, наша історія уособлена в ній. Однак дивно, що сучасні люди ігнорують красу української народної пісні, і ще гірше, вони просто забувають про її існування, оскільки все більше уваги приділяють сучасним іноземним хітам. Проте, на нашу думку, українська пісня завжди була необхідною, і зараз, особливо в умовах воєнного часу, вона залишається так само важливою.

Задовго до появи писемності, люди володіли мовленням і, помітивши красу та мелодійність голосу, розвивали мистецтво співу. Таким чином, пісні супроводжували увесь життєвий шлях народу, зокрема нашого українського народу. Їх співали при народженні і смерті, у моменти кохання і ненависті, при розлуках і зустрічах. Немає людського почуття, яке б не виражалось через пісенні тексти. Наші предки завжди знали і пам'ятали, що щира пісня має лікувальну силу, допомагає пережити труднощі та неприємності долі, тому страх і горе ніколи не заволодівали українськими оселями надто довго. Наприклад, козаки, готуючись до війни, завжди розпочинали свій шлях з пісні, бо вірили, що вона допоможе зосередитись, заспокоїтись і зібрати думки, а також поверталися з радісною, веселою піснею, яка символізувала перемогу війська.

Емоційно-забарвлена лексика використовується для вираження особистих почуттів щодо предмету або проблеми. Ці слова, або вирази,

містять оцінний аспект, можуть вживатися як і в позитивному, так і негативному значенні.

Крім того, можна вважати, що одним з інтонаційних засобів передачі емоцій є використання обірваних (незакінчених) словосполучень та речень, таких як апосіопези. Дослідники вважають, що цей стилістичний прийом широко застосовується для вираження емоційного забарвлення (Коваль: 1987, 329). Наведемо приклад:

*Тече вода,
Тече в синє море,
Тече вода
Та не витікає,
Шука козак,
Шука свою долю,
Шука козак,
А долі немає...* (Пісня 9).

У наведеному прикладі помітна виразна експресія апосіопези – посилення почуттів ліричного героя, від яких у них затамовується подих (через те й обірвані речення).

З вищевикладеного можна зробити висновок, що частіше засобом експресивності на рівні фонетики спостерігаються різні звуковідтворювальні конструкції, які можуть бути створені за допомогою імітації або повторення однакових звуків. Досить широко такі конструкції представлені рефреном (повтором):

*І я на небі! Мила моя на небі.
Зоре моя на небі, відколи тебе знайшов.
І я на небі, мов на земному небі.
Мила, коли з тобою - літаю і знов, і знов.
Літаю і знов, і знов.
Літаю і знов, і знов.* (Пісня 5).

Або:

Я люблю тут гуляти,

Співати, танцювати,

І мрії малювати

З морозивом в руці

Співати разом

Лай-ла лай-ла лай-ла

Ла-ла-ла-ла-ла

Лай-ла лай-ла лай-ла

Для тебе, моє місто,

Найкраще на всій землі! (Пісня 3).

У пісні «Гей соколи» одне й теж слово, повторюється декілька разів, тим самим, створює звуковий вираз, що відновлює звучання, посилює й увиразнює сприйняття ліричного героя, пор.:

Гей, гей, гей, соколи

Оминайте гори, ліси, доли

Дзвінь, дзвінь, дзвінь, дзвіночку

Степовий жайвороночку

Гей, гей, гей, соколи

Оминайте гори, ліси, доли

Дзвінь, дзвінь, дзвінь, дзвіночку

Мій степовий дзвінь, дзвінь, дзвінь. (Пісня 10).

Отже, дослідження текстів українськомовних пісень про кохання признають судження про те, що «для усної народної творчості характерне широке застосування різного типу звуковідтворення і звуконаслідування» (Коваль: 1987, 332).

Засоби виразності найбільше використовуються в народних піснях про кохання на рівні лексики та фразеології. У першу чергу йдеться про вживання

антонімів, синонімів, перифразу, паралелізму, а також про метафоричність, якою пройнята кожна пісня.

Певна експресивність прослідковується практично у всіх словах пісень. Проте, на нашу думку, для визначення емоційно-експресивної лексики слід зосередитися на деяких конкретних категоріях слів. Ці категорії обмежуються словами, що вже в своєму значенні містять позитивну або негативну цінність і відносяться до відчуттів, настроїв, процесів (таких як сум, душевний біль, нудьга, жаль, відчай, розчарування, кохання, краса, ніжність тощо). І вони здатні формулювати позитивну або негативну оцінку явищ з точки зору носія мови. Важливо зазначити, що експресивність таких слів може виявлятися не лише в їхньому семантичному значенні, але й за сприяння словотворчих засобів, таких як суфікси або префікси, що додають емоційну оцінку.

Взагалі у тексті пісень (віршів, покладених на музику) у художньому контексті емоційно-експресивна лексика використовується на особливий спосіб, отримуючи більше відтінків, які не присутні у цих словах поза художнім текстом. Ми вважаємо, що у народних піснях експресивність переважно передається через звертання, яке поєднує звертання з епітетами. Наприклад:

*Якось **ранньою** весною
Хлопець **бравий** прискакав,
Милувався довго мною,
А тоді з собою забрав,
Милувався довго мною,
А тоді з собою забрав.* (Пісня 8).

Розглянувши такі особливості можна стверджувати, що підбір лексики в наведених піснях здійснено для – вираження почуттів, які пов'язані з коханням, а емоцією, інколи силою, інколи ніжністю також. Всі рівні структури тексту, включаючи лексико-семантичний рівень, який передає значення слів, що використовуються в піснях про закоханих, підпорядковані

основній меті наприклад: люблю, дівчино, мила, місяцю, бравий, соловейко, милувався. Експресивність цих лексем підкреслюється контекстуально – використанням «яскравих» епітетів та порівнянь (Пономарів: 2000, 248).

На рівні синтаксису слід відзначити вживання в текстах народних пісень синтаксичного паралелізму. Здебільшого в фольклорних творів образи закоханих, їх почуття, емоції і т. д., переплітаються з образами явищ природи, рослин, тварин та інших. Таке поєднання додає тексту експресивності, підсилює переживання емоцій ліричних героїв, напр.:

Він хотів мене калину

Посадить в своїм саду.

Не довів і в полі кинув –

Думав, що я пропаду.

Я за землю ухопилась,

Стала на ноги свої.

І навіки поселилась

Де вода і солов'ї. (Пісня 1)

Також:

Віддала мене, моя матінка

За діда старого

Казала мені шанувати його

Так як молодого

Шанувала рік, шанувала два,

третій не стерпіла.

Перекинулась в сиву зозулю

Тай в світ полетіла. (Пісня 8)

Синтаксичний паралелізм часто використовується для порівняння образів, які протилежні за семантикою, що сприяє створенню більш глибокого експресивно-стилістичного ефекту., напр.:

Гаєм летіла, землю кропила

Дрібними сльозами.

Гаєм летіла, гілля ламала

Білими руками. (Пісня 8).

У даному відрізку тексту відбувається протиставлення почуттів кохання та корисливих інтересів, що призводить до вираження та активізації експресивності зображення почуття кохання до дівчини.

Зокрема зауважимо, що в народних піснях поширеним є вживання різноманітних вигуків та підсилювальних часток. Це робиться з експресивно-стилістичною метою Напр.:

Гей, гей, гей, соколи

Оминайте гори, ліси, доли. (Пісня 10)

Після проведення дослідження можна зробити такий висновок: лексичні засоби, що використовуються в українськомовних піснях про кохання, демонструють різноманітність та виділяються на кожному рівні мови. Кінцевий стилістично-експресивний ефект досягається завдяки спільному застосуванню всіх експресивних «інструментів», які ми прослідковуємо в аналізованих пісенних текстах.

2.2. Використання емотивів в англійськомовних піснях про кохання

Емоційно-забарвлена лексика є важливим елементом в піснях про кохання як в українській, так і англійській мові. Однак, є деякі особливості її функціонування в кожній мові.

Як вже було зазначено, можна виділити чотири типи засобів вираження емоцій: 1) Схильні до бурхливих емоційних проявів (афективи); 2) вільні, мотивовані способи вираження; 3) спеціальні слова, пов'язані з певними емоціями та наближені до вигуків; 4) стійкі конструкції, в яких емоції називаються прямо.

Слова афективи, а саме, вигуки, вигукові слова і лайлива лексика, у лексичному репертуарі емотивності, грають найбільш репрезентативну роль. Зазвичай вони не представлені у прямих описах емоційного стану, а використовуються в розмовах персонажів, які виконують комунікативно-естетичну функцію та служать особливим засобом виразності в текстах.

Використовуються культурні адаптації, щоб підібрати еквіваленти або розмовні вислови, фрази, які часто трапляються в мові. Наприклад: "*My word!*" - "*О, мій Боже!*", "*Stop it!*" - "*Перестань!*", "*Come on now.*" - "*Ну давай!*", "*Most telling!*" - "*Найбільш очевидно!*".

Зазвичай, при перекладі вигуків з англійської на українську, вживаються традиційні замітники вигуків:

- *well* – ну, або добре. Наприклад, *Well, you said that we would still be friends* - *Ну, ти сказав, що ми будемо дружити* (Пісня 17)

- *oh* – ах, ох. Наприклад, *Oh, oh! Now I've found a real love* - *Ой, ой! Тепер я знайшов справжнє кохання* (пісня 20) і т. д.), чи використовуються вигуки, які вже увійшли в нашу мову як запозичення із транскрибування та транслітерації, наприклад: "*wow*" - "*уау*" (*vau*), "*oh-oh*" - "*о-о*" (*Охохо*).

Англійські вигуки (вигуки-неологізми) також використовуються авторами пісень для передачі емоцій:

Forever my lady

Woo-oo (Пісня 11)

Фразеологізми або ідіоми - це словосполучення, що додають краси в будь-яку мову, надають їй яскравості і неповторності. Також, у текстах пісень можна знайти використання ідіом.

Forever and ever – *Навіки вічні!* (Пісня 11)

Ribbon in the Sky" (Пісня 12) — ця пісня належить Стіві Вандеру і визначається своєю поетичною та метафоричною лірикою. Хоча в цій пісні немає конкретних фраз, які зазвичай вважаються ідіомами чи усталеними фразами, безумовно, є багато виразів і образів, які є образними і образний.

Наприклад, фраза «стрічка в небі» сама по собі є метафорою, яка представляє мрію чи прагнення, які є недосяжними, але все ще видимими та надихаючими. Інші рядки пісні також використовують образну мову, наприклад «Як кожна казка стає реальністю», де використовується образ віри людей в щось прекрасне, надії після важкого часу. Отже, хоча «Стрічка в небі» може не містити жодних усталених фраз чи ідіом, вона, безумовно, містить поетичну мову, сповнену яскравих емоцій і творчих виразів.

Найбільш однозначними є слова, що описують емоції, відтворюються за допомогою слова-еквівалента в перекладі. Зазвичай, для перекладу лексики емоцій використовується відповідне слово мовою перекладу.: *We fell so far in love!* – *Ми так сильно закохалися!* (Пісня11).

I'm holding you close

You're keeping me warm!

Я тримаю тебе близько

Ти зігріваєш мене! (Пісня11).

Емотивність тексту спрямовано спочатку на те, щоб викликати у слухачів певну емоційну реакцію, психологічний відгук, і, за допомогою емоційного оповіщення надати йому більш яскраву, виразну картину доцільної сторони твору, піднести філософський, ідеологічний, естетичний задум автора в живій і натуральній структурі.

Таким чином, здійснюється прагматичний вплив на слухача, що є однією з основних функцій категорії емотивності.

В англійській мові існує чимало слів які мають дуже подібне значення, наприклад слово «задоволення» - може бути перекладено як позитивна емоційна відповідь, яка відрізняється від радості, та може бути і «сама по собі»; що вказує на позитивну емоційну реакцію, відмінну від радості, і може мати різні причини. Так звучить в англійській мові це: 1. *pleasure* – відбуваються різноманітні події та дії, що мають місце, 2. *Satisfaction* – що передає почуття задоволення чи радості через те, що ви щось зробили або

сталося з вами), 3. *gratification* - що означає задоволення, яке виникає від задоволення бажання або нагороди, часто вживається в контексті хабарництва, 4. *enjoyment* - вказує на стан насолоди або задоволення від користування або володіння чимось корисним або приємним, та 5. *amusement* - що передає стан задоволення, розваги або радості.

Напр: *And now my dreams are reality, yeah*

Forever my lady (forever my lady)

It's like a dream (and you know)

I'm holding you close

You're keeping me warm (yes, you are)

If this is ecstasy (forever my lady) (Пісня 11).

Так, емоційно забарвлені слова, які використовуються для зображення почуттів та передачі емоційних нюансів у висловлюванні про людей, події або явища, називаються експресивами або експресемами.

Лексична експресія може виявлятися у використанні слів, у яких корінь має позитивне або негативне значення, або через використання словотворчих значущих частин слова, що додають нове забарвлення до слова.

Зазвичай, емоційність виражається словотворчими засобами – додаванням демінутивних суфіксів:

Напр: «*lone*» та «*lonely*»

«*But now they only block the sun*», «*Both Sides Now*» by *Joni Mitchell* (Пісня 17).

«*Real*» та «*reality*»

«*Now my dreams are reality (yeah-yeah-yeah)*», (Пісня 11).

Додавання демінутивного суфікса перетворює звичайне слово на лексему з емоційно-забарвленим відтінком.

Англійська суфіксальна система має невелику кількість демінутивних суфіксів, що можна пояснити виразним аналітизмом і переважно одноморфемною структурою характерних слів (Руда: 2013).

Найпоширенішими англійськими суфіксами, які пояснюють категорію демінутивності, є такі: *-ling* (e.g. *feeling* – почуття, *-ette/-et* (e.g. *sweet* – солодкий), *-kin* (e.g. *breakin* – зламати) та інш. Тобто у англійській мові пестливі слова, так само як і в багатьох інших мовах, формуються шляхом зменшення або зміни деяких звуків у слові (Арнольд: 1981).

Хоча англійські демінутивні суфікси є малокількісними та малорезультативними, вони мають універсальну ознаку багатозначності. Крім вираження об'єктивної зменшеності, вони також можуть мати позитивне або негативне емоційно-оцінювальне або експресивне значення.

До того ж, виявлення оцінно-емоційного характеру є ключовою характеристикою англійських демінутивних суфіксів. Це означає, що для вираження об'єктивної малозначущості зазвичай вживаються прикметниково-іменникові поєднання (e.g. *small park, little girl*).

Наукові праці І. В. Арнольда вказують на цікаве твердження, що англійська мова має досить широку систему суфіксів індивідуальної оцінки у цілому, хоча це залежить від її будови. Особливістю є те, що кількість суфіксів, що виражають негативну оцінку, значно перевищує кількість суфіксів з позитивною семантикою (Арнольд: 1981).

В англійськомовних текстах пісень, як і в українськомовних, засобом експресивності на фонетичному рівні часто зустрічаються звуконаслідувальні конструкції, які досягаються так званним нанизуванням однакових звуків, повторів:

There, there's a ribbon in the sky

There's a ribbon in the sky

There's a ribbon in the sky

A ribbon in the sky. (Пісня 12)

Також:

I guess that I don't need that, though

Now you're just somebody that I used to know

Now you're just somebody that I used to know

Now you're just somebody that I used to know. (Пісня 17).

Існує три категорії слів, які використовуються для передачі експресивно-емоційного забарвлення:

1) Емоційний відтінок в словах, де він є частиною прямого значення: «*We knew right from the start, baby, baby*». «*Forever My Lady*» (Пісня 11). Де слово «*baby*» само по собі емоційне слово.

2) слова, у яких емоційне забарвлення виникає в переносних значеннях:

- «*We may never never meet again, on that bumpy road to love*» (пісня 19).

- «*Last Christmas I gave you my heart*

But the very next day you gave it away» «*Last Christmas Song, Wham!*» (Пісня 20).

3) слова, що набувають емоційного забарвлення завдяки суфіксам: «*It's a feeling that I want to stay*». (Пісня 13).

Висновки до розділу 2

Проведений аналіз текстів англійськомовних та українськомовних пісень про кохання дозволяє зробити наступні висновки.

В українськомовних піснях про кохання вживаються такі засоби емоційно-забарвленої лексики:

- на фонетичному рівні – це різноманітні звуконаслідувальні конструкції (повтори):

І я на небі! Мила моя на небі.

Зоре моя на небі, відколи тебе знайшов.

У англійськомовних піснях теж представлені звуконаслідувальні конструкції, які досягаються так званім нанизуванням однакових звуків, повторів:

There, there's a ribbon in the sky

There's a ribbon in the sky

There's a ribbon in the sky

A ribbon in the sky. (Пісня 12).

- на лексико-фразеологічному рівні: метафоричність, фразеологізми та одиниці з ідіоматичним значенням – саме ті вирази та речення, які оздоблюють будь-яку мову, надають їй жвавості і унікальності. У тексті англійськомовної пісні, наприклад, звучить така ідіома: *Forever and ever* – Навіки вічні! (пісня 11).

- словотвірні та морфологічні засоби – це демінутивні суфікси, які можуть змінювати зміст лексеми як на позитивне, так і на негативне значення. У піснях майже немає негативу, оскільки вони зосереджені на передачі основних позитивних емоцій та ідей, однак зменшувальні (демінутивні) суфікси можуть надавати слову позитивного чи пестливого значення, мати лише значення зменшення денотата. Крім того, аналіз текстів англійськомовних та українськомовних пісень про кохання дав підстави визначити, що найбільш продуктивним засобом емоційного забарвлення слів є переважно засіб суфіксації. Цей процес реалізовано через вираження значення зменшуваності, пестливості. Поміж одиниць, зазначених у текстах пісень, виокремлюємо демінутиви.

Цю групу утворюють українські іменники із суфіксом *-к(a)*, виражені здебільшого лексемами жіночого роду. Напр.: *іскорка* (пісня 1), *дівчинонька* (пісня 8), *серденька* (пісня 9), *матінка* (пісня 8).

Найпоширенішими англійськими суфіксами, які пояснюють категорію демінутивності, є такі: *-ling* (e.g. *feeling* – почуття, *-ette/-et* (e.g. *sweet* – солодкий), *-kin* (e.g. *breakin* – зламати) та інш. Навіть при обмеженому використанні та невеликій продуктивності, англійські демінутивні суфікси мають універсальну рису, яка полягає у їх багатозначності. Крім вияву реального зменшення, вони можуть мати позитивне або негативне емоційно-оцінювальне або експресивне значення.

- на синтаксичному рівні – це окличні, питальні (в тому числі риторичні) та спонукальні речення; звертання; приєднувальні, вставні, вставлені та конструкції; нанизування однорідних членів речення; обірвані, незакінчені речення тощо. Примітним для українськомовних пісень є вживання незакінчених конструкцій – апосіопесів. Приклад знаходимо у пісні «Думка».

У англійськомовних текстах пісень часто використовуються вигуки та їхні форми з певними значеннєвими відтінками, в тому числі, інтонаційним навантаженням окличності: *oh – ah, ox*. Наприклад, *Oh, oh! Now I've found a real love - Ой, ой! Тепер я знайшов справжнє кохання* (пісня 20). *We fell so far in love! – Ми так сильно закохалися!* (пісня 11).

Відповідно до проведеного аналізу, виявлено, що емотивність може проявлятися не лише у формі афіксу, окремого слова або фразеологізму, але також у формі речення або тексту, оскільки емотивність є властивістю, яка присутня як у словах, так і у текстах.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

У курсовій роботі вирішено науково-практичне завдання, яке пов'язане із особливості функціонування емоційно забарвленої лексики в українськомовних і англійськомовних піснях про кохання.

У результаті проведеного дослідження сформовано наступні висновки, рекомендації та пропозиції:

1. Експресивність – це властивість мовної одиниці підсилювати логічний та емоційний зміст висловленого, виступати засобом суб'єктивного увиразнення мови. Через експресивність виражальних засобів мовець передає своє ставлення і до повідомлення, і до адресата (Чабаненко: 1975).

Мовна (мовленнєва) експресія - це складна емоційно-експресивна категорія, яка базується на різноманітних суспільних, психічних та лінгвістичних факторах і проявляється через підвищену виразність повідомлення та збільшення впливової сили висловлювання. При цьому «експресивність властива одиницям усіх рівнів мови» (Чабаненко: 1975).

Отже, нами з'ясовано, що експресивність властива одиниці будь-якого рівня як української, так англійської мови. Пісенні тексти про кохання обох мов засвідчують різноманітні поєднання засобів експресивності на всіх мовних рівнях.

2. Під час детального розгляду емоційно-забарвленої лексики в обох мовах (у текстах пісень про кохання) нами виявлено, що чіткої класифікації видів емоційно-забарвленої лексики ще не створено, тому що досі не вироблені принципи однозначного поділу емоційно-забарвленої лексики на види. Ми схильні до поділу відповідно до груп слів, які включає в себе емоційна лексика:

- ті слова, що називають емоції та почуття людини;
- слова, що характеризують різноманітні вияви емоцій та почуттів у людини, такі як оціночна лексика та слова, що описують специфічність поведінки під впливом конкретного емоційного стану;

- які набувають емотивного забарвлення у контексті.

Функції:

1. це особлива оцінно-експресивна властивість, яка дозволяє в словах виражати почуття ніжності, захоплення, радості, обурення, незадоволення, гніву та інші емоції.;

2. «образотвірна» функція як засіб, який формує образ автора (ліричного героя) тексту, репрезентують його почуттєві стани, намагання викликати подібні інтенції у слухачів (читачів);

3. описова функція – слова використовуються для вираження емоційного відтінку і передачі почуттів при описі людей, подій та явищ.

4. виражально - це виразні засоби, які забезпечують свіжість, жвавість та образність в описі, структурному будівництві емоційно-оцінкового текстового обсягу, посилюючи ефект виразу;

5. це є функцією впливу, яка використовується для досягнення певної мети через вираження емоцій. До того ж, до функцій емотивної лексики також відноситься функція оцінки.

Класифікацію емоційно-забарвлених лексем відповідно до ролі у тексті можна представити так:

експресиви (експресеми) – описують почуття, передають емоційні відтінки тощо;

стилістеми – це вирази, які мають соціальну позначку і можуть вказувати на приналежність до певної типової сфери їх використання. Їхня особливість у тому, що крім лексичного та граматичного значень, мають ще й стилістичне значення, тобто ознаки закріпленості за певним функціональним стилем мови.

3. Досліджено, що основним засобами, які виражають мовну експресію, на різних мовних рівнях в текстах українських та англійських піснях про кохання, які ми аналізували, є:

- фонетичні: 1. інтонаційні засоби: незакінчені (обірвані) конструкції – апосіопеси; 2. звуконаслідувальні конструкції, які досягаються або вживанням ономапей; 3. нанизуванням однакових звуків; 4. конструкції представлені рефреном (повтором);

- морфемно-словотвірні засоби – афікси: суфіксація, проте подекуди маємо приклади префіксально-суфіксального словотворення;

- лексико-фразеологічні засоби: метафоричність, вживання антонімів, синонімів, перифразу, фразеологізми та ідіоми – саме ці засоби, роблять гарною будь-яку мову, роблять її яркою та своєрідною.

- синтаксичні та морфологічні засоби: окличні, питальні (в тому числі риторичні) та спонукальні речення; нанизування однорідних членів речення; вставлені, вставні та приєднувальні конструкції; звертання; обірвані речення, незакінчені речення тощо.

Проведений аналіз підтвердив, що емотивність може проявлятися не тільки у формі афіксів, слів та фразеологізмів, але також у формі речень та текстів, оскільки емотивність є властивістю як окремих слів, так і тексту в цілому.

4. Результати нашого дослідження показали, що емоційно-зabarвлена лексика є важливим елементом у піснях про кохання як в українській, так і англійській мові. Однак, є деякі розбіжності у її функціонування в кожній мові.

Спільним залишається роль емотивів. Будучи оцінно-експресивним засобом, вони не тільки формують образ автора (ліричного героя) тексту, репрезентують його почуттєві стани, описують та виражають почуття людей, передають емоційні відтінки в оцінці подій та людей; а також – безпосередньо впливають на процес вираження емоцій (тоді, коли ця емоція має певну мету).

RESUME

The course work examines how emotionally colored vocabulary is used in Ukrainian and English love songs. The paper examines the theoretical aspects of this phenomenon, as well as presents the results of the analysis of the use of emotionally colored words in the texts of songs in Ukrainian and English.

First, the theoretical material was presented: the concepts of "emotionally colored vocabulary", "emotional vocabulary" and "expressiveness" were defined and revealed. Then a practical comparative analysis of emotionally colored words in the texts of Ukrainian and English love songs is provided, information is presented about the emotionality of the text, which is formed with the help of emotives (various levels of explicit or implicit units of the text that correlate with emotional structures experienced or experienced in the process works by the author of the text).

As a result of the research, several conclusions, recommendations and suggestions were made. Thus, the studied material showed that expressiveness is characteristic of units of any language level in both Ukrainian and English languages. In addition, song texts about love in both languages testify to the variety of combinations of means of emotionally colored vocabulary.

The analysis of the material studied by us indicates that emotionally colored vocabulary is an important element in love songs in both Ukrainian and English languages, however, there are some differences in its functioning in each of the languages.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Арнольд, І. В. (1981). *Стилістика англійської мови* (Підручник для вузів). Наука. Москва.
2. Бойко, Н. І. (2002). *Типи лексичної експресивності в українській літературній мові*. Мовознавство, 2, 10-21.
3. Бойко, Н. І. (2005). *Українська експресивна лексика: Семантичний лексикографічний і функціональний аспекти* [монографія]. Ніжин.
4. Бойко, Н. (2006). *Українська експресивна лексика: проблеми семантики і функціонування* (Докторська дисертація). Інститут української мови НАН України. Київ.
5. Бойко, Н. І. (2005). *Українська експресивна лексика лексикографічний і функціональний аспекти семантичний* [монографія]. Ніжин.
6. Вольф, Е. М. (2002). *Функціональна семантика оцінки*. Едиторіал.
7. Журавльова, Н. М. (1985). *Емоційна експресивне суфіксальне словотворення іменників у мові українських народних ліричних пісень*. Київ.
8. Коваль, А.П. (1987). *Практична стилістика сучасної української мови*. Вища школа. Київ.
9. Коваль, Т. Л. (2011). *Експресиви як безпосередній засіб репрезентації експресивної функції мови*. Наукова думка. Київ.
10. Колесник, Г.М. (1978). *Мова газети в епоху НТР*. Наукова думка.– Київ.
11. Полюга, Л. М. (1983). *Морфемний словник*. Київ.
12. Пономарів, О. Д. (2000). *Стилістика сучасної української мови*. Навчальна книга Богдан. Тернопіль.
13. Руда, Н. (2013). *Категорія демінутивності в українській мові (формально-семантичний аспект)*. Літературознавство. Мовознавство.

Фольклористика. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Київ.

14. Свідер, І.А. *Основні особливості емотивного тексту*. Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Кам'янець-Подільськ.

15. Семеренко, Г. (1982). *Засоби вираження здрібнілості й пестливості в давньоруській мові*. Українське мовознавство.

16. Стадній, А. С. (2010). *Психолінгвістичний аспект емоційно-оцінної лексики*. Вид-во Дніпропетровського нац. ун-ту. Дніпро.

17. Українська мова: Енциклопедія (2000). Київ.

18. Філімонова, О.Є. (2007). *Емоціологія тексту. Аналіз репрезентації емоцій у науковому тексті* [Навчальний посібник].

19. Чабаненко, В. А. (1975). *Стилістика експресивних засобів української мови*. Вид-во ЗДУ. Запоріжжя.

20. Шутак, Л. (2002). *Словотвірна категоризація суб'єктивної оцінки в сучасній українській мові* (Автореферат кандидатської дисертації). Інститут української мови НАН України. Київ.

ЕЛЕКТРОННІ ДЖЕРЕЛА

21. Всеукраїнська школа онлайн. *Лінгвістичне мінідослідження: визначення ролі слів з емоційно-експресивними суфіксами*. Відновлено з <https://lms.e-school.net.ua/assets/courseware/v1/33e2aa46f3bf91cfc68b-5972a380d1cd/asset-v1:UIED+UM-NUSH-5;>

22. Новохатько, В.В. *Лексико-словотвірні засоби передачі експресивності в казках І. Франка та І. Андрусяка*. Відновлено з <https://naurok.com.ua/leksiko-slovotvirni-zasobi-peredachi-ekspresivnosti-v-kazkah-i-franka-ta-i-andrusyaka-129429.html>

23. Онлайн словник. Відновлено з www.thefreedictionary.com

24. Прокопович, Л. *Невербальне вираження емоційних станів людини*

в художньому дискурсі Тетяни П'янкової «Чужі гріхи». Відновлено з http://zfs-journal.uzhnu.uz.ua/archive/25/part_1/9.pdf

25. Сервіс інтерактивної освітньої літератури. *Українська мова: від фонетики до морфології*. Відновлено з <https://www.ed-era.com/books/ukrainian>

26. Бойко, Н.І. (2014). *Лексичні експресиви як стилетвірні компоненти художнього тексту*.

Відновлено з <https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/22433/1/Boiko.pdf>

ДЖЕРЕЛА ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

(Пісня 1) Долоньки

Виконує: Ірина Федішин

День з радості починається,
Радість та швидше за всіх,
Хай радість Вам усміхається
І в обійми швидко біжить.
Така малесенька іскорка
А від неї весь світ горить,
Коли мене обіймаєш ти -
Крила виростають умить.

Приспів:

Малесенькі долоньки
Сина чи доньки
Ніжніше за все!
Малесенькі долоньки
Сина чи доньки
Ніжніше за все!

Цей день, цю ніч не забуду я
Пам'ятаю я кожну мить,
Як ти і я притулилися -
І навколо все так змінилося.
Блиском очей твоїх
Можна засвітити зірки,
А від слідів твоїх
В пустелі виростають сади.

Приспів. (2)

Малесенькі долоньки

Ніжніші за все...

Малесенькі долоньки

Ніжніші за все...

(Пісня 2) Світанок

Слова: Хвилю тримай

Виконує: Хвилю тримай

Світанок нам двері привідкрис

І ми побіжим туди, де мрії,

Де мрії, бажання і надії

Збуваються всі!

Приспів:

Ми з тобою підемо в країну весни,

Там теплі дощі миють наші сліди.

Ми знайдемо загублені сни

І будемо разом, і будем завжди!

А мрії над тобою

Сіяють завжди над головою,

Лише доторкнись до них рукою,

Я знаю, тоді...

Приспів.

Світанок нам двері привідкриє
І ми побіжим туди, де мрії,
Де мрії, бажання і надії
Збуваються всі!

Приспів. (2)

Ми знайдемо загублені сни
І будемо разом, і будем завжди...

(Пісня 3) Дзідзьо - Я люблю тебе, Київ

А я співаю пісню тобі, тобі
Чуєш, бо ти подобаєшся мені
Ти назавжди в моєму серці, хай знають всі
Місто Київ - найкраще місто на всій землі!
Я люблю тебе, Київ, місто моє,
Люблю тебе щиро за те, що ти є
Ти для мене найкраще місто на всій землі
В-у-у-у! Я так Хрещатик люблю!
Я люблю тут гуляти,
Співати, танцювати,
І мрії малювати
З морозивом в руці
Співати разом
Лай-ла лай-ла лай-ла
Ла-ла-ла-ла-ла
Лай-ла лай-ла лай-ла

Для тебе, моє місто,
Найкраще на всій землі!
А я співаю пісню тобі, тобі,
Злизуючи морозиво на губі,
Ти для мене найкраще місто щасливих мрій
Ну і як тебе не любити, Києве мій?
Я люблю тебе, Київ, місто моє,
Люблю тебе щиро за те, що ти є
Ти для мене найкраще місто на всій землі
В-у-у-у! Я так Хрещатик люблю!
Я люблю тут гуляти,
Співати, танцювати,
І мрії малювати
З морозивом в руці
Співати разом
Лай-ла лай-ла лай-ла
Ла-ла-ла-ла-ла
Лай-ла лай-ла лай-ла
Для тебе, моє місто,
Найкраще на всій землі!
В-у-у-у! Я так Хрещатик люблю!
Я люблю тут гуляти,
Співати, танцювати,
І мрії малювати
З морозивом в руці
Співати разом
Лай-ла лай-ла лай-ла
Ла-ла-ла-ла-ла
Лай-ла лай-ла лай-ла

Для тебе, моє місто,
Найкраще на всій землі!
Я люблю тебе, Київ, місто моє,
Люблю тебе щиро за те, що ти є
Ти для мене найкраще місто на всій землі
В-у-у-у! Я так Хрещатик люблю!

(Пісня 4) Ой, у вишневому саду

Ой у вишневому саду,
Там соловейко щебетав.
Додому я просилася,
А ти мене все не пускав.
Ти милий мій, а я твоя,
Дивись, яка зійшла зоря,
Проснеться матінка моя –
Буде питать, де була я.
А ти їй дай такий отвіт:
Яка чудова майська ніч.
Весна іде, красу несе,
А тій красі радіє все.
Доню моя, не в тому річ,
Де ти гуляла цілу ніч, –
Чому розплетена коса,
А на очах бринить сльоза?
Коса моя розплетена,
Її подруга розплела,
А на очах бринить сльоза,

Розлука з милим в нас була.
Мамо моя, ти вже стара,
А я щаслива й молода,
Я жити хочу, я люблю!
Мамо, не лай доню свою.

(Пісня 5) На небі - Океан Ельзи

Там, де для когось тільки лютий за вікном -
На моїй вулиці давно уже весна.
І дух захоплює немов від висоти...
Бо так живу, немов літаю я, так немов літаю я -
Кожну мить, коли зі мною ти...
І я на небі! Мила моя на небі.
Зоре моя на небі, відколи тебе знайшов.
І я на небі, мов на земному небі.
Мила, коли з тобою - літаю і знов, і знов.
І я не знаю, як світанок настає.
І як закінчився улюблений альбом.
Бо не бажаю ні хвилини самоти.
І там живу немов літаю я, так немов літаю я -
Кожну мить, коли зі мною ти.
І я на небі! Мила моя на небі.
Зоре моя на небі, відколи тебе знайшов.
І я на небі, мов на земному небі.
Мила, коли з тобою - літаю і знов, і знов.
А часом, коли я - сам не свій.
І в голові - дивні думки, і на душі сумно...

Згадаю я очі твої, і все стає мов навпаки -
Теплим таким...
І я на небі! Мила моя на небі.
Зоре моя на небі, відколи тебе знайшов.
І я на небі, мов на земному небі.
Мила, коли з тобою - літаю і знов, і знов.
І я на небі! Мила моя на небі.
Зоре моя на небі, відколи тебе знайшов.
І я на небі, мов на земному небі.
Мила, коли з тобою - літаю і знов, і знов.
Літаю і знов, і знов.
Літаю і знов, і знов.

(Пісня 6) При долині кущ калини

При долині кущ калини
Нахилився до води.
Ти скажи, скажи, калино,
Як попала ти сюди.

Якось ранньою весною
Козак бравий прискакав.
Милувався довго мною,
А тоді з собою взяв.

Він хотів мене калину
Посадить в своїм саду.

Не довіз і в полі кинув –
Думав, що я пропаду.

Я за землю ухопилась,
Стала на ноги свої.
І навіки поселилась
Де вода і солов'ї.

Ти не дми на мене, вітре,
Я тепер не пропаду:
Наді мною сонце світить
І надалі я цвіту.

(Пісня 7) Сонце низенько

(Сонце низенько, вечір близенько...)

Пісня з п'єси "Наталка-Полтавка"

Вечір близенько,
Спішу до тебе,
Лечу до тебе,
Моє серденько!

Ти обіщалась
Мене вік любити,
Ні з ким не знатись
І всіх цуратись,
А для мене жити.

Серденько моє,
Колись ми обоє
Любились вірно,
Чесно, примірно
І жили в покої.

Ой, як я прийду,
Тебе не застану,
Згорну я рученьки
Згорну я білії
Та й нежив стану...

(Пісня 8) Чом ти не прийшов?

Українська народна пісня

— Чом ти не прийшов, як місяць зійшов,
Як я тебе чекала?
Чи коня не мав, чи стежки не знав,
Мати не пускала?

- І коня я мав, і стежку я знав,
І мати пускала,
Найменша сестра, бодай не зросла, —
Сідельце сховала.

А старша сестра сідельце знайшла,
Коня осідлала.

– Ой їдь, братику, до дівчиноньки,
Що тебе чекала.

— Тече річенька невеличенька,
Схочу – перескочу.
Віддай же мене, моя матінко,
За кого я хочу.

Віддала мене, моя матінка
За діда старого
Казала мені шанувать його
Так як молодого

Шанувала рік, шанувала два,
третьої не стерпіла.
Перекинулася в сиву зозулю
Тай в світ полетіла.

Гаєм летіла, землю кропила
Дрібними сльозами.
Гаєм летіла, гілля ламала
Білими руками.
Прилетіла в сад та й стала кувать
В саду на калині.
Та й стала кувать, жалю завдавать,
Горе на чужині.

Хто в любові не знається -
Той горя не знає.

(Пісня 9) Думка

Тече вода,
Тече в синє море,
Тече вода
Та не витікає,
Шука козак,
Шука свою долю,
Шука козак,
А долі немає...

Приспів:

Грає синє море,
Грає серце козацькеє,
А думка говорить:
"Куди ти йдеш, не спитавшись?"
Грає синє море,
Грає серце козацькеє,
А думка говорить..."

Пішов козак,
Пішов козак світ за очі,
Пішов козак,
Й сидить на тім боці,
Ой, на кого,
На кого покинув,
Ой, на кого
Молоду дівчину?..

Приспів.

(Пісня 10) Гей соколи!

Гей десь там, де чорні води
Сів на коня козак молодий
Плаче молода дівчина
Їде козак з України
Гей, гей, гей, соколи
Оминайте гори, ліси, доли
Дзвінь, дзвінь, дзвінь, дзвіночку
Степовий жайвороночку
Гей, гей, гей, соколи
Оминайте гори, ліси, доли
Дзвінь, дзвінь, дзвінь, дзвіночку
Мій степовий дзвінь, дзвінь, дзвінь
Плаче, плаче, дівчинонька
Люба моя ластівонька
А я у чужому краю
Серце спокою немає
Гей, гей, гей, соколи
Оминайте гори, ліси, доли
Дзвінь, дзвінь, дзвінь, дзвіночку
Степовий жайвороночку
Гей, гей, гей, соколи
Оминайте гори, ліси, доли
Дзвінь, дзвінь, дзвінь, дзвіночку
Мій степовий дзвінь, дзвінь, дзвінь
Жаль, жаль, за милою
За рідною стороною
Жаль, жаль, серце плаче
Більше її не побачу

Меду ви нам наливайте
Як загину – поховайте
Тай на рідній Україні
Коло милої дівчини
Гей, гей, гей, соколи
Оминайте гори, ліси, доли
Дзвінь, дзвінь, дзвінь, дзвіночку
Степовий жайвороночку
Гей, гей, гей, соколи
Оминайте гори, ліси, доли
Дзвінь, дзвінь, дзвінь, дзвіночку
Мій степовий дзвінь, дзвінь, дзвінь
Гей, гей, гей, соколи
Оминайте гори, ліси, доли
Дзвінь, дзвінь, дзвінь, дзвіночку
Степовий жайвороночку
Гей, гей, гей, соколи
Оминайте гори, ліси, доли
Дзвінь, дзвінь, дзвінь, дзвіночку
Мій степовий дзвінь, дзвінь, дзвінь
Гей, гей, гей, соколи
Оминайте гори, ліси, доли
Дзвінь, дзвінь, дзвінь, дзвіночку
Степовий жайвороночку
Гей, гей, гей, соколи
Оминайте гори, ліси, доли
Дзвінь, дзвінь, дзвінь, дзвіночку
Мій степовий дзвінь, дзвінь, дзвінь

(Пісня 11) Forever My lady

So you're having my baby
And it means so much to me
There's nothing more precious
Than to raise a family
If there's any doubt in your mind
You can count on me
I'll never let you down
Lady, believe in me
You and I
Will never fall apart
You and I
We knew right from the start, baby, baby
The day
We fell so far in love
Now our baby is born, healthy and strong
Now our dreams are reality
Forever my lady
It's like a dream
I'm holding you close
You're keeping me warm
If this is ecstasy (forever my lady)
Forever my lady
I say just what I mean
Forever and ever
I pray is what I see (yes, my baby)
Can you picture my lady?
This empty scene

There's no me or no you
What will we do?
An awful sight to me
If I ever lose you
Tell me where would I go?
Life would have no meaning
And I pray that you will always stay with me, yeah
You and I
Would never fall apart, baby, yeah-yeah
You and I
Said I knew right from the start
The day
We fell in love so far
Now our baby is born
Healthy and strong
And now my dreams are reality, yeah
Forever my lady (forever my lady)
It's like a dream (and you know)
I'm holding you close
You're keeping me warm (yes, you are)
If this is ecstasy (forever my lady)
Forever my lady (yeah-yeah-yeah)
I say just what I mean
Forever and ever
I pray is what I see
Lady, you and I
Will never fall apart, no no
You and I
I say we made it

And I say we made it from the start
The day
We fell so far in love
Now our baby is born
So healthy and strong
Now my dreams are reality (yeah-yeah-yeah)
Forever my lady
Woo-oooh
Said I pray every night, baby
Forever my lady
And every day of the week
It's like a dream (yeah-yeah)
I'm holding you close
You're keeping me warm (keeping me warm)

(Пісня 12) Ribbon in the Sky by Stevie Wonder

Oh, so long for this night I prayed
That a star would guide you my way
To share with me this special day
Where are ribbons in the sky for our love
If allowed may I touch your hand
And if pleased may I once again
So that you too will understand
That there's a ribbon in the sky for our love
Hmm-hmm
Do do do do do
Hmm-hmm
Drro do do do do

This is not a coincidence
And far more than a lucky chance
But what is that was always meant
Is our ribbon in the sky for our love
Love, we can't lose with God on our side
We'll find strength in each tear we cry
From now on it will be you and I
And our ribbon in the sky
Ribbon in the sky
A ribbon in the sky for our love
Do do do do do
Hmm-mm-mm
There, there's a ribbon in the sky
There's a ribbon in the sky
There's a ribbon in the sky
A ribbon in the sky
There's a ribbon in the sky
There's a ribbon in the sky
There's a ribbon in the sky
There's a ribbon in the sky
There's a ribbon in the sky
There's a ribbon in the sky
There's a ribbon in the sky
There's a ribbon in the sky
There's a ribbon in the sky
There's a ribbon in the sky
There's a ribbon in the sky
There's a ribbon in the sky

(Пісня 13) Weak by SWV

I don't know what it is that you've done to me

But it's caused me to act in such a crazy way
Whatever it is that you do when you do what you're doing
It's a feeling that I want to stay
'Cause my heart starts beating triple time
With thoughts of loving you on my mind
I can't figure out just what to do
When the cause and cure is you
I get so weak in the knees
I can hardly speak (I do)
I lose all control (control)
And something takes over me (takes over me)
In a daze, your love's so amazing (amaze)
It's not a phase I want you to stay with me (stay with me)
By my side, I swallow my pride (my pride)
Your love is so sweet
It knocks me right off of my feet
Can't explain why your love, it makes me weak
Time after time after time I tried to fight it
But your love is strong it keeps on holding on
Resistance is down when you're around cries fading
In my condition, I don't want to be alone
'Cause my heart starts beating triple time
With thoughts of loving you on my mind
I can't figure out just what to do
When the cause and cure is you, oh
I get so weak in the knees
I can hardly speak (I do)
I lose all control (control)
And something takes over me (takes over me)

In a daze, and it's so amazing (amaze)
It's not a phase I want you to stay with me (stay with me)
It knocks me right off of my feet
Can't explain why your love, it makes me weak
 By my side, I swallow my pride (my pride)
Your love is so sweet
I try hard to fight it
No way can I deny it
Your love's so sweet
Knocks me off my feet
I get so weak in the knees
I can hardly speak
I lose all control (control)
And something takes over me (takes over me)
In a daze, your love's so amazing (amaze)
It's not a phase I want you to stay with me (stay with me)
By my side, I swallow my pride (my pride)
Your love is so sweet
It knocks me right off of my feet
Can't explain why your love, it makes me weak
Blood starts racing through my veins
(I get so weak)
Boy, it's something I can't explain
(I get so weak)
Something 'bout the way you do
The things you do-oo-oo, it
(It knocks me right off of my feet)
Ohh, off my feet, I
Can't explain why your love, it makes me weak

I get so weak in the knees
 I can hardly speak (I do)
 I lose all control (control)
 And something takes over me (takes over me)
 In a daze, your love's so amazing (amazing)
 It's not a phase, I want you to stay with me (stay with me)
 By my side, I swallow my pride (my pride)
 Your love is so sweet
 It knocks me right off of my feet (oh, I)
 Can't explain why your love, it makes me weak

(Пісня 14) Caught Up in the Rapture by Anita Baker

Pa, pa, pa, pa
 Pa, pa, pa, pa
 Pa, pa, pa, pa
 When we met, I always knew
 I would feel the magic for you
 On my mind constantly
 In my arms is where you should be
 I love you here by me, baby
 You let my love fly free
 I want you in my life for all time
 I'm caught up in the rapture of love
 Nothing else can compare
 When I feel the magic of you
 Aaahhhhhh (Pa, pa, pa, pa)
 We stand side by side
 Till the storms of life pass us by

Light my life, warm my heart
Say tonight will be just the start
I love you here by me, baby
You let my love fly free
I want you in my life for all time
I'm caught up in the rapture of love
Nothing else can compare
When I feel the magic of you
The feeling's always new
Caught up in the rapture of you
Aaahhhhhh
I love you here by me, baby
You let my love fly free
I want you in my life for all time
I'm caught up in the rapture of love
Nothing else can compare
When I feel the magic of you
The feeling's always new
Caught up in the rapture of you
Aaahhhhhh
Caught up in the rapture of love
Aaahhhhhh.
Caught up in the rapture of love
Aaahhhhhh.

(Пісня 15) Halo by Beyoncé

Remember those walls I built?
Well, baby, they're tumbling down

And they didn't even put up a fight
They didn't even make a sound
I found a way to let you in
But I never really had a doubt
Standin' in the light of your halo
I got my angel now
It's like I've been awakened
Every rule I had you breakin'
It's the risk that I'm takin'
I ain't never gonna shut you out
Everywhere I'm lookin' now
I'm surrounded by your embrace
Baby, I can see your halo
You know you're my saving grace
You're everything I need and more
It's written all over your face
Baby, I can feel your halo
Pray it won't fade away
I can feel your halo (halo), halo
I can see your halo (halo), halo
I can feel your halo (halo), halo
I can see your halo (halo), halo
Hit me like a ray of sun
Burning through my darkest night
You're the only one that I want
Think I'm addicted to your light
I swore I'd never fall again
But this don't even feel like fallin'
Gravity can't begin

To pull me back to the ground again
It's like I've been awakened
Every rule I had you breakin'
The risk that I'm takin'
I'm never gonna shut you out
Everywhere I'm lookin' now
I'm surrounded by your embrace
Baby, I can see your halo
You know you're my saving grace
You're everything I need and more
It's written all over your face
Baby, I can feel your halo
Pray it won't fade away
I can feel your halo (halo), halo
I can see your halo (halo), halo
I can feel your halo (halo), halo
I can see your halo (halo), halo
I can feel your halo (halo), halo
I can see your halo (halo), halo
I can feel your halo (halo), halo
I can see your halo (halo), halo
Halo
Halo, ooh
Everywhere I'm lookin' now
I'm surrounded by your embrace
Baby, I can see your halo
You know you're my saving grace
You're everything I need and more
It's written all over your face

Baby, I can feel your halo
Pray it won't fade away
I can feel your halo (halo), halo
I can see your halo (halo), halo
I can feel your halo (halo), halo
I can see your halo (halo), halo
I can feel your halo (halo), halo
I can see your halo (halo), halo
I can feel your halo (halo), halo
I can see your halo (halo), halo

(Пісня 16) Both Sides Now by Joni Mitchell

Rows and flows of angel hair
And ice cream castles in the air
And feather canyons everywhere
Looked at clouds that way
But now they only block the sun
They rain and they snow on everyone
So many things I would have done
But clouds got in my way
I've looked at clouds from both sides now
From up and down and still somehow
It's cloud illusions I recall
I really don't know clouds at all
Moons and Junes and Ferris wheels
The dizzy dancing way that you feel
As every fairy tale comes real
I've looked at love that way

But now it's just another show
And you leave 'em laughing when you go
And if you care, don't let them know
Don't give yourself away
I've looked at love from both sides now
From give and take and still somehow
It's love's illusions that I recall
I really don't know love
Really don't know love at all
Tears and fears and feeling proud
To say, "I love you" right out loud
Dreams and schemes and circus crowds
I've looked at life that way
Oh, but now old friends they're acting strange
And they shake their heads and they tell me that I've changed
Well something's lost, but something's gained
In living every day
I've looked at life from both sides now
From win and lose and still somehow
It's life's illusions I recall
I really don't know life at all
It's life's illusions that I recall
I really don't know life
I really don't know life at all

(Пісня 17) .«Somebody That I Used to Know» Gotye

Now and then I think of when we were together
Like when you said you felt so happy you could die

Told myself that you were right for me
But felt so lonely in your company
But that was love, and it's an ache I still remember
You can get addicted to a certain kind of sadness
Like resignation to the end, always the end
So when we found that we could not make sense
Well, you said that we would still be friends
But I'll admit that I was glad it was over
But you didn't have to cut me off
Make out like it never happened and that we were nothing
And I don't even need your love
But you treat me like a stranger, and that feels so rough
No, you didn't have to stoop so low
Have your friends collect your records and then change your number
I guess that I don't need that, though
Now you're just somebody that I used to know
Now you're just somebody that I used to know
Now you're just somebody that I used to know
Now and then I think of all the times you screwed me over
But had me believing it was always something that I'd done
And I don't wanna live that way
Reading into every word you say
You said that you could let it go
And I wouldn't catch you hung up on somebody that you used to know
But you didn't have to cut me off
Make out like it never happened and that we were nothing (aah-oooh)
And I don't even need your love (oooh)
But you treat me like a stranger, and that feels so rough (aah)
No, you didn't have to stoop so low (oooh)

Have your friends collect your records and then change your number (aah)
I guess that I don't need that, though
Now you're just somebody that I used to know
Somebody (I used to know)
Somebody (now you're just somebody that I used to know)
Somebody (I used to know)
Somebody (now you're just somebody that I used to know)
I used to know
That I used to know
I used to know
Somebody

(Пісня 18) “Last Kiss” by Taylor Swift (2010).

I still remember the look on your face.
Lit through the darkness at 1:58
The words that you whispered
For just us to know
You told me you loved me
So why did you go
Away
Away?
I do recall now
The smell of the rain
Fresh on the pavement
I ran off the plane
That July 9th
The beat of your heart

It jumps through your shirt
I can still feel your arms
But now I'll go sit on the floor
Wearing your clothes
All that I know is that
I don't know how to be something you miss.
Never thought we'd have a last kiss
Never imagined we'd end like this
Your name, forever the name on my lips.
I do remember
The swing in your step
The life of the party, you're showing off again.
And I roll my eyes and then
You pull me in.
I'm not much for dancing.
But for you I did
Because I love your handshake
Meetin' my father
I love how you walk with your hands in your pockets
How you kissed me when I was in the middle of saying something
There's not a day when I don't miss those rude interruptions
But now I'll go sit on the floor
Wearing your clothes
All that I know is that
I don't know how to be something you miss
Never thought we'd have a last kiss
Never imagined we'd end like this
Your name, forever the name on my lips
So I'll watch you live in pictures like I used to watch you sleep

And I feel you forget me like I used to feel you breathe.
And I keep up with our old friends just to ask them how you are
Hope it's nice where you are
And I hope the sun shines
And it's a beautiful day
And something reminds you
You wish you had stayed
You can plan for a change in weather and town
But I never planned on you changing your mind
So I'll go sit on the floor
Wearing your clothes
All that I know is that
I don't know how to be something you miss
Never thought we'd have a last kiss
Never imagined we'd end like this
Your name, forever the name on my lips
Just like our last kiss
Forever the name on my lips
Forever the name on my lips
Just like our last

**(Пісня 19) “They Can’t Take That Away From Me” by Frank Sinatra
(1962).**

There are many many crazy things
That will keep me loving you
And with your permission
May I list a few

The way you wear your hat
The way you sip your tea
The memory of all that
No they can't take that away from me

The way your smile just beams
The way you sing off key
The way you haunt my dreams
No they can't take that away from me

We may never never meet again, on that bumpy road to love
But I'll always, always keep the memory of
The way you hold your knife
The way we danced till three

The way you changed my life
No they can't take that away from me

(Пісня 20) Last Christmas

Song, Wham!

Last Christmas I gave you my heart
But the very next day you gave it away
This year, to save me from tears
I'll give it to someone special
Last Christmas I gave you my heart
But the very next day you gave it away
This year, to save me from tears
I'll give it to someone special

Once bitten and twice shy
I keep my distance, but you still catch my eye
Tell me baby, do you recognize me?
Well, it's been a year, it doesn't surprise me
Happy Christmas, I wrapped it up and sent it
With a note saying "I love you", I meant it
Now I know what a fool I've been
But if you kissed me now, I know you'd fool me again
Last Christmas I gave you my heart
But the very next day you gave it away
This year, to save me from tears
I'll give it to someone special
Last Christmas I gave you my heart
But the very next day you gave it away
This year, to save me from tears
I'll give it to someone special
Ooh
Oh, oh, baby
A crowded room, friends with tired eyes
I'm hiding from you and your soul of ice
My God, I thought you were someone to rely on
Me? I guess I was a shoulder to cry on
A face on a lover with a fire in his heart
A man under cover, but you tore me apart
Oh, oh now I've found a real love
You'll never fool me again
Last Christmas I gave you my heart
But the very next day you gave it away
This year, to save me from tears

I'll give it to someone special, special

Last Christmas I gave you my heart

But the very next day you gave it away

This year, to save me from tears

I'll give it to someone special

Special

A face on a lover with a fire in his heart (I gave you mine)

A man under cover but you tore him apart

Maybe next year I'll give it to someone

I'll give it to someone special

Special

So long

